

händerna på bourgeoisien. Varje seger, som på detta sätt vinnes, är en seger för bourgeoisien.

Men med industriens utveckling förökar sig icke blott proletariatet: det sammantränges därjämte i större massor, dess kraft växer, och det känner denna kraft mera. Intressena, livsvillkoren inom proletariatet, bliva allt mera lika, i det maskinerna allt mera utjämna skillnaderna mellan de olika arbetsorterna och nästan överallt nedtrycka lönerna till samma låga nivå. Den växande konkurrensen inom bourgeoisien och de därav förorsakade handelskriserna göra arbetarnas lön oupphörligt allt mera vacklande; den oupphörligt fortgående förbättringen av maskinerna gör hela deras tillvaro allt osäkrare, allt allmännare tager kollisionen mellan enskilda arbetare och enskilda storborgare karaktären av en kollision mellan tvenne klasser. Arbetarna börja nu sammansluta sig *mot* bourgeoisien: de gå tillsamman för att skydda sin arbetslön. De bilda t. o. m. varaktiga associationer för att kunna proviantera sig vid inträffande resningar. På vissa ställen utbryter kampen i upplöpp.

Understundom segra arbetarna, men blott övergående. Det egentliga resultatet av deras kamp är icke den omedelbara framgången, utan den allt vidsträcktare omkring sig gripande organisationen av arbetare. Denna befordras av de växande kommunikationsmedlen, som frambringas av den stora industrien och sätta arbetarna från de avlägsnaste trakter i förbindelse med varandra.

Men det behöves endast sammanslutning för att de många småstriderna, som alla äga samma karaktär, skola centralisera sig till en nationell strid, till en *klasskamp*. Men varje klasskamp är en politisk kamp. Och den sammanslutning, vartill medeltidens borgare med deras dåliga byvägar behövde århundraden, den genomför det moderna proletariatet med järnvägarnas tillhjälp på några få år.

Denna proletärerernas organisation till klass och därmed till politiskt parti spränges igen i varje ögonblick genom konkurrensen mellan arbetarna själva. Men den förnyar sig oupphörligt, starkare, fastare, mäktigare. Den tilltvingar erkännande i lagform åt vissa av arbetarnas